

In opdracht van:



**Rapportage
Regionale
Energistrategie**

Cleantech Regio

In opdracht van:



Rapportage Regionale Energiesstrategie

Cleantech Regio

Kwartaal 4, 2019
Projectnummer: 19089

Auteurs:

Luc Oonk, Senior onderzoeker
Danique Rietman, Onderzoeker

Movementem BV

T 0575 84 3738
E info@movementem.nl
W www.movementem.nl

Movementem werkt conform de Gedragscode voor Onderzoek & Statistiek van de Nederlandse Marktonderzoek Associatie (MOA) en mag het Fair Data Keurmerk voeren, waarmee wordt aangetoond dat op verantwoorde wijze met data en persoonsgegevens wordt omgaan. Tevens is Movementem aangesloten bij de Europese Vereniging voor Marktonderzoek (ESOMAR) en wordt voldaan aan de Internationale Code voor Markt- en Sociaalwetenschappelijk onderzoek. Dit rapport is met grote zorg samengesteld. Desondanks kan het voorkomen dat informatie fout en/of onvolledig is. Movementem is niet aansprakelijk voor enige directe of indirecte schade die zou kunnen ontstaan door het gebruik van de aangeboden informatie.

Management samenvatting	Pagina 4
1 Inleiding	Pagina 7
1.1 Onderzoeksopzet	Pagina 8
2 Resultaten	Pagina 9
2.1 Windmolens en zonne-energie	Pagina 10
Bijlagen	Pagina 41
Bijlage I – Achtergrondvariabelen	Pagina 42
Bijlage II – Onderzoeksverantwoording	Pagina 43

Movementem

Onderzoek | Advisering | Procesbegeleiding

Management samenvatting

- 57% van de respondenten vindt dat locaties voor windmolens zoveel mogelijk langs bestaande (snel)wegen en/of waterwegen moeten komen en nagenoeg de helft van de respondenten (47%) vindt dat locaties voor zonne-energie hier zoveel mogelijk moeten komen.
- 31% vindt dat de opwekking van windenergie met name plaats dient te vinden waar energie ook gebruikt wordt. 38% is het hier niet mee eens. Nagenoeg de helft van de respondenten (47%) vindt dat zonne-energie opgewekt moet worden waar energie ook gebruikt wordt en 26% is het hier niet mee eens.
- Nagenoeg de helft van de respondenten (48%) vindt dat windenergie zoveel mogelijk in grote groepen (clusters) moet plaatsvinden. Voor zonne-energie zijn meer respondenten het oneens (34%) dan eens (32%) met zoveel mogelijk opwekking in grote groepen (clusters). In beide gevallen zijn respondenten ouder dan 74 jaar het meest eens met opwekking in clusters (54%; 50%).
- De meerderheid van de respondenten is het eens met de stellingen 'om te bepalen hoe en waar we windenergie opwekken, laten we ons leiden door het landschap' (67%) en 'om te bepalen hoe en waar we zonne-energie opwekken, laten we ons leiden door het landschap' (61%).
- Driekwart van de respondenten (75%) is het eens met de stelling 'windparken bij bedrijventerreinen en industrieterreinen'. 66% van de respondenten vindt dat het formaat van windmolens aangepast moet worden aan landschappelijke structuur en 60% dat windmolens geclusterd moeten worden langs snelwegen. 70% is het niet eens met het clusteren van windmolens bij bossen en landgoederen.
- In alle gemeenten vinden de meeste respondenten dat windparken bij bedrijventerreinen en industrieterreinen moeten komen (59%), gevolgd door windmolens geclusterd langs snelwegen (41%) en een groot windpark aan de A1 tussen Apeldoorn, Zutphen en Deventer (36%). In Heerde heeft men in verhouding een grotere voorkeur voor windmolens bij op-, afritten en knooppunten (33%), in Zutphen is in verhouding een groot deel voorstander van het aanpassen van het formaat windmolens aan landschappelijke structuur (40%).
- Respondenten hebben absoluut geen voorkeur voor een groot windpark op de Veluwe als het gaat om de opwekking van windenergie in de regio (57%, in Lochem is dit 43%), windmolens geclusterd bij bossen en landgoederen (48%, in Heerde 31% en in Lochem 56%) en windmolens langs de IJssel (27%, in Heerde 56% en in Zutphen 39%).
- De top 3 stellingen over de opwekking van zonne-energie waar respondenten het mee eens zijn, zijn: opwekking van zonne-energie verwerken in geluidsschermen (85%), zonneparken bij bedrijventerreinen en industrieterreinen (77%) en opwekking op vliegvelden (76%).

- Op totaalniveau gaat de voorkeur van 45% van de respondenten, als het gaat om opwek van zonne-energie in de regio, uit naar verwerking ervan in geluidsschermen. Daarnaast heeft 41% een voorkeur voor zonneparken bij bedrijventerreinen en industrieterreinen. In Brummen gaat de voorkeur van 41% uit naar zonneparken bij een (oude) stortplaats of vuilnisbelt, in Voorst en Apeldoorn heeft in verhouding een relatief grote groep (17%) een voorkeur voor opwek zoveel mogelijk in de kernen.
- Jongere respondenten hebben in verhouding vaker (dan oudere respondenten) een voorkeur voor opwek van zonne-energie verwerkt in bruggen en viaducten, terwijl in verhouding de oudere respondenten vaker een voorkeur hebben voor zonneparken bij bedrijventerreinen en industrieterreinen en zonneparken bij (oude) stortplaatsen en vuilnisbelten.
- Ruim de helft van de respondenten (respectievelijk 59% en 55%) hebben absoluut geen voorkeur voor opwek van zonne-energie middels zonneparken op landgoederen of opwek bij beken, retentiegebieden, waterbergingen, natte landnatuur. In Voorst is de afkeer voor een groot zonnepark rond de A1 tussen Apeldoorn, Zutphen en Deventer het grootst (26%).
- De jongere respondenten hebben in verhouding vaker absoluut geen voorkeur voor veel kleine zonneparken van 1 á 2 ha, terwijl oudere respondenten vaker geen voorkeur hebben voor zonneparken op landgoederen en opwek bij beken, retentiegebieden, waterbergingen, natte landnatuur.
- De meerderheid van de respondenten (72%) vindt het (zeer) belangrijk dat de regio energieneutraal wordt. Met name respondenten uit gemeente Zutphen en respondenten ouder dan 74 jaar vinden het (zeer) belangrijk, in beide gevallen namelijk 80%.
- Ruim de helft van de respondenten (54%) geeft aan zich door de gemeente betrokken te voelen bij de overgang naar schone energie. Op gemeenteniveau lopen deze percentages uiteen van 46% in Heerde tot 65% in Voorst.

Movementem

Onderzoek | Advisering | Procesbegeleiding

Inleiding

- In opdracht van de Cleantech Regio en de onderhavige gemeenten Apeldoorn, Brummen, Epe, Heerde, Lochem, Voorst en Zutphen heeft Movementem een onderzoek over de Regionale Energiestrategie uitgevoerd.
- Inwoners van de gemeenten in de regio hebben de mogelijkheid gehad om de vragenlijst in te vullen tussen dinsdag 5 november 2019 en zondag 1 december 2019. Bij de gemeenten met een inwonerspanel (Brummen, Epe, Lochem en Zutphen) hebben de panelleden hiertoe een uitnodiging voor het onderzoek ontvangen. Daarnaast zijn diverse oproepen via de verschillende communicatiekanalen van de gemeenten en de Cleantech Regio verspreid.
- In totaal hebben 2.933 inwoners deze vragenlijst volledig ingevuld. De verdeling van de respons over de gemeenten wordt weergegeven in bijlage 1 van deze rapportage.
- Met het aantal respondenten (2.933) kunnen met een betrouwbaarheid van 95% en een foutmarge van 1,67% uitspraken worden gedaan over de populatie.
- De resultaten van dit onderzoek worden in het voorliggende document beschreven middels diagrammen en tabellen.
- Door routes in de vragenlijst en vragen waarbij meerdere antwoorden mogelijk zijn, kan het voorkomen dat het aantal respondenten en/of het aantal antwoorden niet overall gelijk is in deze rapportage. Om deze redenen wordt ter volledigheid bij de resultaten aangegeven hoeveel respondenten ('n') de betreffende vraag hebben beantwoord. Door afrondingsverschillen telt niet alles op tot 100%. Bij sommige vragen konden respondenten meerdere antwoorden geven. Het totale percentage komt dan hoger dan 100% te liggen.
- In bijlage 1 van deze rapportage staat een aantal achtergrondgegevens van de respondenten weergegeven. Deze bijlage is aan het einde van deze rapportage te vinden.
- In bijlage 2 van deze rapportage wordt nader ingegaan op de betrouwbaarheid, nauwkeurigheid en representativiteit van de resultaten. Deze bijlage is aan het einde van deze rapportage te vinden.
- Er is een aantal open vragen gesteld aan de respondenten. Alle open antwoorden worden getoond in 'Bijlagenboek bij Rapportage Regionale Energiestrategie'.



Resultaten

Locaties voor windmolens moeten zoveel mogelijk langs bestaande (snel)wegen en/of waterwegen komen:

	Eens	Niet eens/ niet oneens	Oneens	N.v.t./ weet niet
Apeldoorn (n=358)	56%	22%	17%	6%
Brummen (n=517)	60%	19%	16%	6%
Epe (n=588)	57%	18%	19%	7%
Heerde (n=55)	58%	13%	22%	7%
Lochem (n=794)	62%	14%	18%	7%
Voorst (n=159)	52%	14%	23%	11%
Zutphen (n=462)	57%	23%	14%	6%
Totaal (n=2.933)	57%	19%	18%	6%

	Eens	Niet eens/ niet oneens	Oneens	N.v.t./ weet niet
<35 jaar (n=224)	52%	23%	22%	3%
35-44 jaar (n=341)	50%	22%	21%	7%
45-54 jaar (n=575)	57%	16%	21%	6%
55-64 jaar (n=757)	60%	18%	15%	7%
65-74 jaar (n=800)	59%	21%	14%	6%
>74 jaar (n=236)	56%	20%	17%	7%

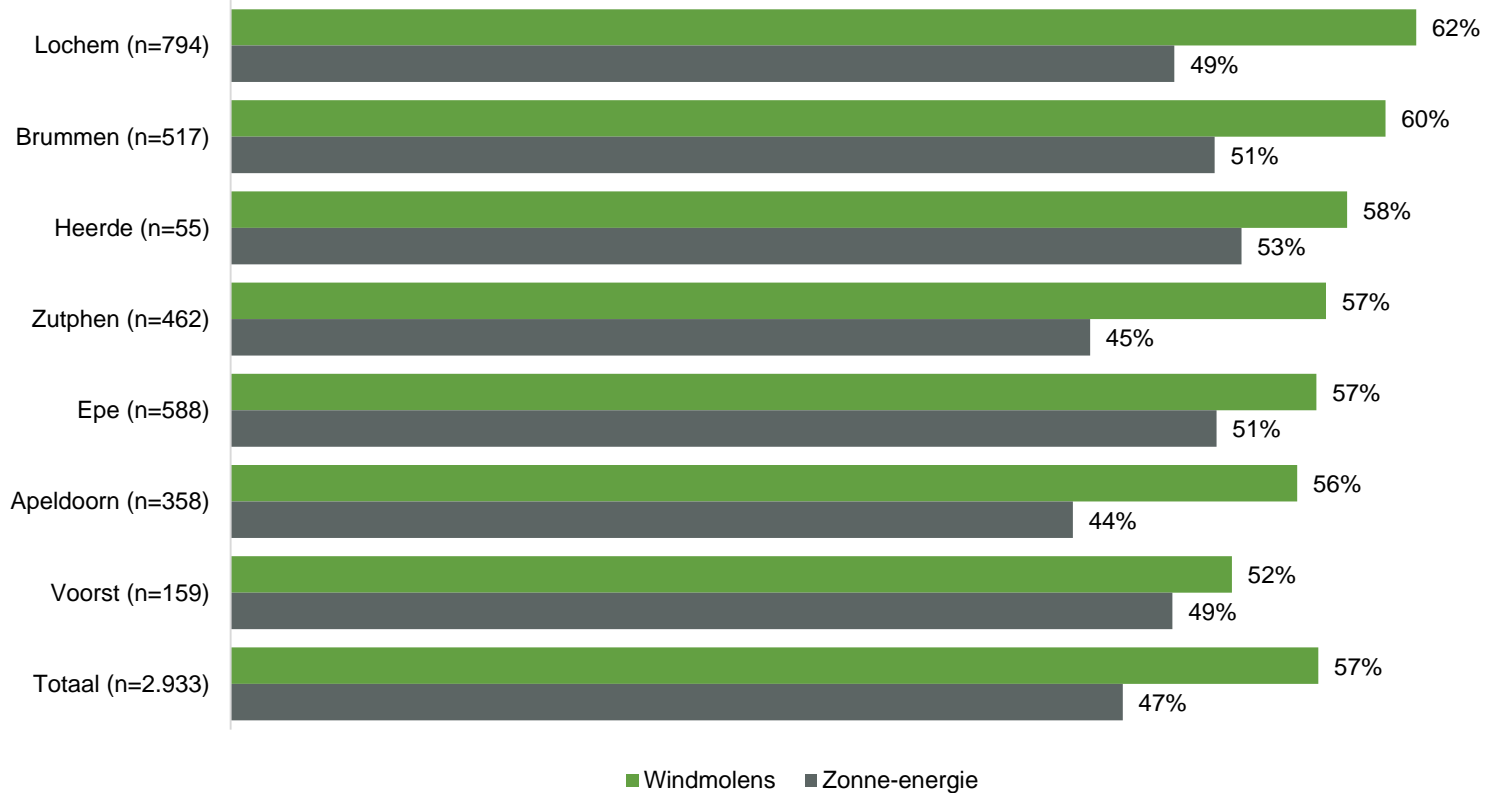
Locaties voor zonne-energie moeten zoveel mogelijk langs bestaande (snel)wegen en/of waterwegen komen:

	Eens	Niet eens/ niet oneens	Oneens	N.v.t./ weet niet
Apeldoorn (n=358)	44%	29%	23%	4%
Brummen (n=517)	51%	25%	19%	5%
Epe (n=588)	51%	22%	20%	7%
Heerde (n=55)	53%	16%	24%	7%
Lochem (n=794)	49%	23%	21%	7%
Voorst (n=159)	49%	23%	19%	9%
Zutphen (n=462)	45%	29%	20%	6%
Totaal (n=2.933)	47%	26%	22%	6%

	Eens	Niet eens/ niet oneens	Oneens	N.v.t./ weet niet
<35 jaar (n=224)	43%	32%	22%	4%
35-44 jaar (n=341)	45%	25%	23%	8%
45-54 jaar (n=575)	45%	26%	24%	6%
55-64 jaar (n=757)	46%	25%	23%	6%
65-74 jaar (n=800)	50%	26%	19%	5%
>74 jaar (n=236)	51%	24%	18%	7%

57% van de respondenten vindt dat locaties voor windmolens zoveel mogelijk langs bestaande (snel)wegen en/of waterwegen moeten komen en nagenoeg de helft van de respondenten (47%) vindt dat locaties voor zonne-energie hier zoveel mogelijk moeten komen.

Locaties voor ... moeten zoveel mogelijk langs bestaande (snel) wegen en/of waterwegen komen – Percentage respondenten dat 'eens' heeft geantwoord:



Opwekking van windenergie dient met name plaats te vinden waar energie ook gebruikt wordt:

	Eens	Niet eens/ niet oneens	Oneens	N.v.t./ weet niet
Apeldoorn (n=358)	26%	27%	42%	5%
Brummen (n=517)	34%	28%	34%	4%
Epe (n=588)	36%	23%	36%	6%
Heerde (n=55)	36%	15%	40%	9%
Lochem (n=794)	38%	23%	35%	4%
Voorst (n=159)	37%	24%	33%	7%
Zutphen (n=462)	34%	28%	34%	4%
Totaal (n=2.933)	31%	26%	38%	5%

	Eens	Niet eens/ niet oneens	Oneens	N.v.t./ weet niet
<35 jaar (n=224)	29%	28%	42%	2%
35-44 jaar (n=341)	24%	28%	40%	8%
45-54 jaar (n=575)	28%	22%	43%	8%
55-64 jaar (n=757)	30%	29%	37%	4%
65-74 jaar (n=800)	35%	23%	39%	4%
>74 jaar (n=236)	48%	28%	20%	5%

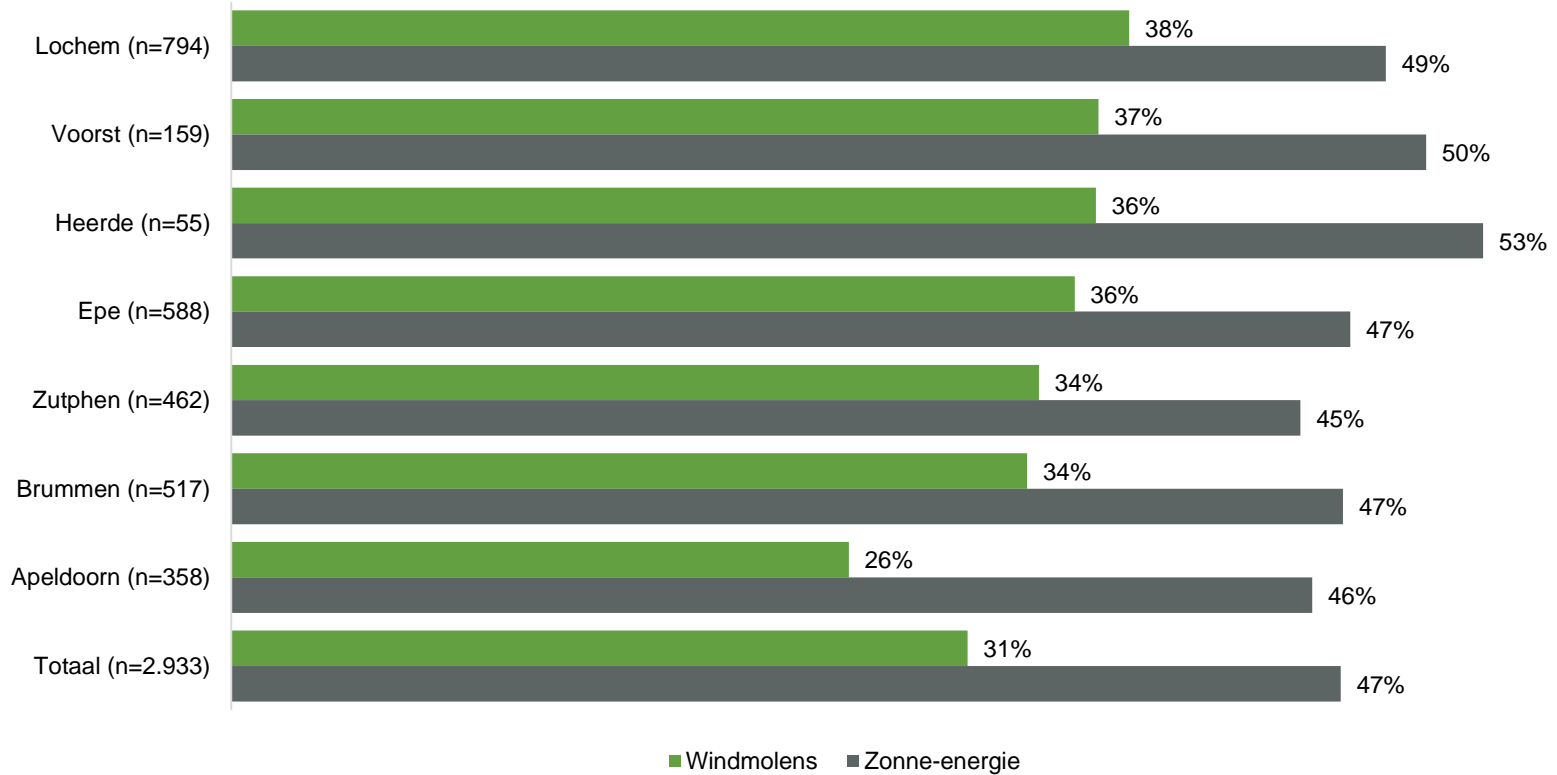
Opwekking van zonne-energie dient met name plaats te vinden waar energie ook gebruikt wordt:

	Eens	Niet eens/ niet oneens	Oneens	N.v.t./ weet niet
Apeldoorn (n=358)	46%	23%	27%	4%
Brummen (n=517)	47%	25%	25%	3%
Epe (n=588)	47%	22%	26%	4%
Heerde (n=55)	53%	16%	27%	4%
Lochem (n=794)	49%	22%	25%	4%
Voorst (n=159)	50%	21%	24%	4%
Zutphen (n=462)	45%	28%	23%	4%
Totaal (n=2.933)	47%	23%	26%	4%

	Eens	Niet eens/ niet oneens	Oneens	N.v.t./ weet niet
<35 jaar (n=224)	44%	30%	25%	1%
35-44 jaar (n=341)	40%	28%	27%	6%
45-54 jaar (n=575)	47%	19%	29%	5%
55-64 jaar (n=757)	47%	25%	25%	3%
65-74 jaar (n=800)	49%	21%	26%	4%
>74 jaar (n=236)	57%	26%	12%	5%

31% vindt dat de opwekking van windenergie met name plaats dient te vinden waar energie ook gebruikt wordt. 38% is het hier niet mee eens. Nagenoeg de helft van de respondenten (47%) vindt dat zonne-energie opgewekt moet worden waar energie ook gebruikt wordt en 26% is het hier niet mee eens.

**Opwekking van ... dient met name plaats te vinden waar energie ook gebruikt wordt –
Percentage respondenten dat 'eens' heeft geantwoord:**



Opwekking van windenergie moet zoveel mogelijk in grote groepen (clusters) plaatsvinden:

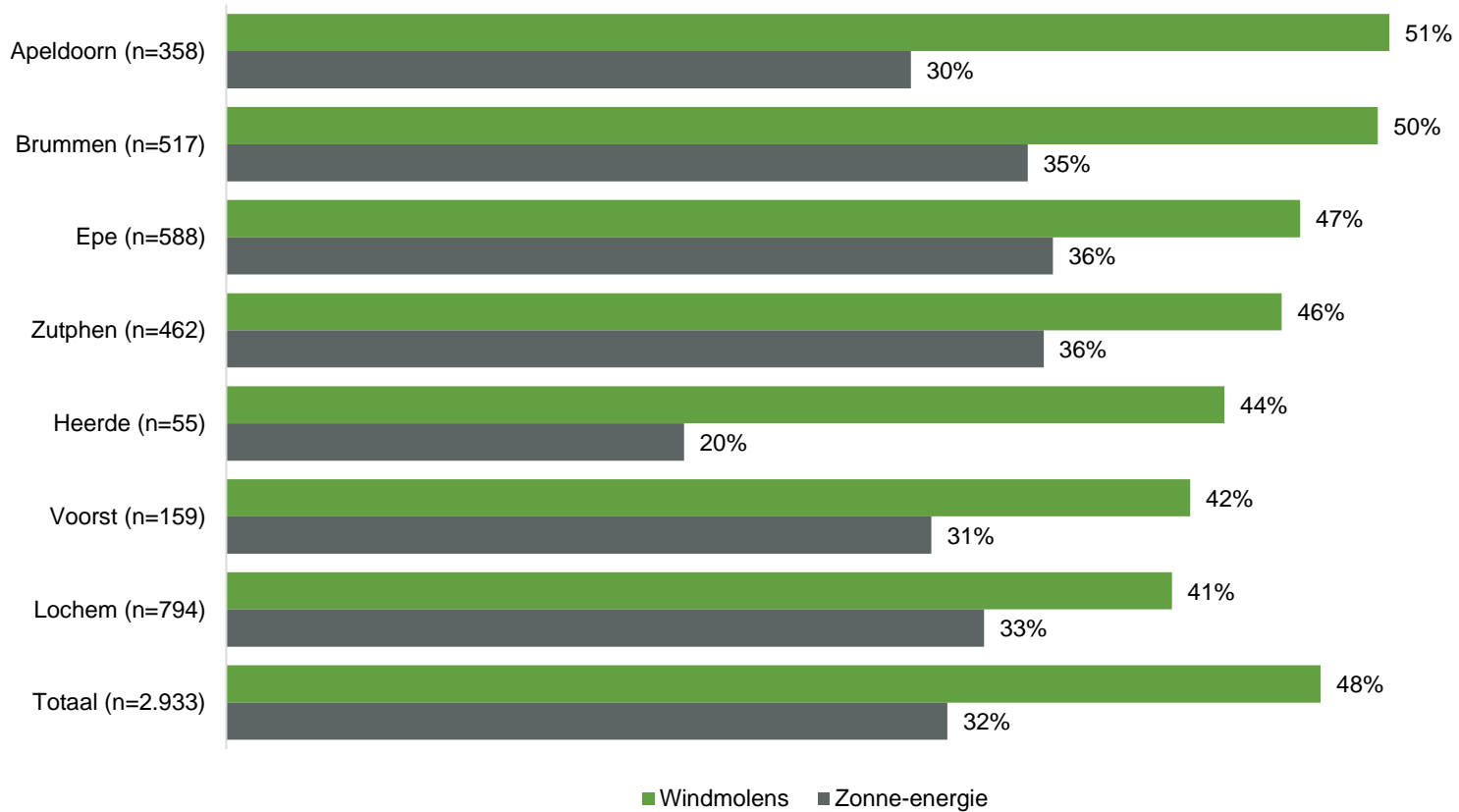
	Eens	Niet eens/ niet oneens	Oneens	N.v.t./ weet niet		Eens	Niet eens/ niet oneens	Oneens	N.v.t./ weet niet
Apeldoorn (n=358)	51%	24%	20%	5%	<35 jaar (n=224)	36%	23%	36%	6%
Brummen (n=517)	50%	26%	17%	6%	35-44 jaar (n=341)	48%	27%	21%	5%
Epe (n=588)	47%	26%	24%	4%	45-54 jaar (n=575)	52%	20%	23%	5%
Heerde (n=55)	44%	26%	27%	4%	55-64 jaar (n=757)	48%	27%	20%	5%
Lochem (n=794)	41%	24%	28%	7%	65-74 jaar (n=800)	47%	28%	20%	6%
Voorst (n=159)	42%	21%	27%	10%	>74 jaar (n=236)	54%	24%	16%	6%
Zutphen (n=462)	46%	29%	20%	5%					
Totaal (n=2.933)	48%	25%	22%	6%					

Opwekking van zonne-energie moet zoveel mogelijk in grote groepen (clusters) plaatsvinden:

	Eens	Niet eens/ niet oneens	Oneens	N.v.t./ weet niet		Eens	Niet eens/ niet oneens	Oneens	N.v.t./ weet niet
Apeldoorn (n=358)	30%	32%	34%	5%	<35 jaar (n=224)	26%	30%	41%	4%
Brummen (n=517)	35%	28%	31%	6%	35-44 jaar (n=341)	33%	29%	34%	4%
Epe (n=588)	36%	27%	33%	4%	45-54 jaar (n=575)	29%	29%	37%	5%
Heerde (n=55)	20%	38%	35%	7%	55-64 jaar (n=757)	28%	30%	38%	4%
Lochem (n=794)	33%	21%	40%	6%	65-74 jaar (n=800)	34%	31%	29%	6%
Voorst (n=159)	31%	23%	40%	7%	>74 jaar (n=236)	50%	25%	19%	5%
Zutphen (n=462)	36%	29%	31%	4%					
Totaal (n=2.933)	32%	29%	34%	5%					

Nagenoeg de helft van de respondenten (48%) vindt dat windenergie zoveel mogelijk in grote groepen (clusters) moet plaatsvinden. Voor zonne-energie zijn meer respondenten het oneens (34%) dan eens (32%) met zoveel mogelijk opwekking in grote groepen (clusters). In beide gevallen zijn respondenten ouder dan 74 jaar het het meest eens met opwekking in clusters (54%; 50%).

Opwekking van ... moet zoveel mogelijk in grote groepen (clusters) plaatsvinden – Percentage respondenten dat 'eens' heeft geantwoord:



Om te bepalen hoe en waar we windenergie opwekken, laten we ons leiden door het landschap:

	Eens	Niet eens/ niet oneens	Oneens	N.v.t./ weet niet		Eens	Niet eens/ niet oneens	Oneens	N.v.t./ weet niet
Apeldoorn (n=358)	67%	14%	16%	3%	<35 jaar (n=224)	69%	16%	12%	4%
Brummen (n=517)	70%	16%	10%	5%	35-44 jaar (n=341)	63%	16%	17%	5%
Epe (n=588)	70%	15%	10%	5%	45-54 jaar (n=575)	66%	14%	14%	6%
Heerde (n=55)	69%	18%	9%	4%	55-64 jaar (n=757)	64%	18%	14%	4%
Lochem (n=794)	62%	17%	14%	7%	65-74 jaar (n=800)	71%	14%	11%	4%
Voorst (n=159)	61%	19%	13%	8%	>74 jaar (n=236)	76%	10%	12%	2%
Zutphen (n=462)	70%	16%	10%	5%					
Totaal (n=2.933)	67%	15%	13%	5%					

Om te bepalen hoe en waar we zonne-energie opwekken, laten we ons leiden door het landschap:

	Eens	Niet eens/ niet oneens	Oneens	N.v.t./ weet niet		Eens	Niet eens/ niet oneens	Oneens	N.v.t./ weet niet
Apeldoorn (n=358)	63%	16%	18%	3%	<35 jaar (n=224)	60%	25%	13%	3%
Brummen (n=517)	62%	21%	12%	5%	35-44 jaar (n=341)	61%	14%	20%	5%
Epe (n=588)	60%	20%	14%	6%	45-54 jaar (n=575)	58%	17%	21%	4%
Heerde (n=55)	62%	20%	16%	2%	55-64 jaar (n=757)	59%	18%	17%	5%
Lochem (n=794)	55%	20%	18%	8%	65-74 jaar (n=800)	65%	19%	12%	4%
Voorst (n=159)	55%	21%	18%	6%	>74 jaar (n=236)	66%	17%	14%	3%
Zutphen (n=462)	63%	19%	12%	5%					
Totaal (n=2.933)	61%	18%	17%	4%					

De meerderheid van de respondenten is het eens met de stellingen 'om te bepalen hoe en waar we windenergie opwekken, laten we ons leiden door het landschap' (67%) en 'om te bepalen hoe en waar we zonne-energie opwekken, laten we ons leiden door het landschap' (61%).

Om te bepalen hoe en waar we ... opwekken, laten we ons leiden door het landschap - Eens



Hieronder leest u verschillende stellingen over de opwek van windenergie. In hoeverre bent u het hiermee eens of oneens?

Apeldoorn	Eens	Niet eens/ niet oneens	Oneens	N.v.t./ weet niet
Windparken bij bedrijventerreinen en industrieterreinen	76%	12%	9%	3%
Formaat windmolens aanpassen aan landschappelijke structuur	64%	13%	17%	6%
Windmolens geclusterd langs snelwegen	61%	19%	17%	4%
Windmolens bij op-, afritten en knooppunten	51%	22%	22%	5%
Een groot windpark aan de A1 tussen Apeldoorn, Zutphen en Deventer	51%	20%	25%	5%
Windmolens bij verkeersovergangen zoals bruggen over kanalen of rivieren	34%	32%	30%	4%
Windmolens langs de IJssel	33%	26%	36%	6%
Twee of drie grote windparken in open landbouwgebied	30%	29%	37%	5%
Elke stad zijn eigen windpark	27%	27%	40%	6%
Elke grotere kern zijn eigen windmolen of windpark	23%	29%	43%	5%
Elk dorp zijn eigen windmolen	22%	25%	46%	7%
Windmolens zo dicht mogelijk bij verzorgingsgebied	19%	34%	43%	5%
Veel kleine windmolens	18%	32%	44%	6%
Elk erf zijn eigen kleine erfmolen	18%	26%	51%	5%
Een groot windpark op de Veluwe	12%	15%	67%	6%
Windmolens clusteren bij bossen en landgoederen	8%	15%	70%	8%

Brummen	Eens	Niet eens/ niet oneens	Oneens	N.v.t./ weet niet
Windparken bij bedrijventerreinen en industrieterreinen	74%	13%	10%	3%
Formaat windmolens aanpassen aan landschappelijke structuur	69%	14%	13%	4%
Windmolens geclusterd langs snelwegen	61%	21%	15%	3%
Een groot windpark aan de A1 tussen Apeldoorn, Zutphen en Deventer	52%	25%	19%	4%
Windmolens bij op-, afritten en knooppunten	50%	22%	22%	6%
Windmolens bij verkeersovergangen zoals bruggen over kanalen of rivieren	34%	29%	32%	6%
Windmolens langs de IJssel	30%	20%	44%	5%
Elke stad zijn eigen windpark	26%	30%	38%	7%
Twee of drie grote windparken in open landbouwgebied	24%	30%	41%	4%
Elke grotere kern zijn eigen windmolen of windpark	19%	33%	41%	7%
Elk erf zijn eigen kleine erfmolen	19%	25%	50%	7%
Elk dorp zijn eigen windmolen	18%	29%	47%	7%
Windmolens zo dicht mogelijk bij verzorgingsgebied	17%	31%	45%	7%
Veel kleine windmolens	17%	28%	47%	8%
Een groot windpark op de Veluwe	8%	13%	72%	8%
Windmolens clusteren bij bossen en landgoederen	6%	13%	75%	6%

Epe	Eens	Niet eens/ niet oneens	Oneens	N.v.t./ weet niet
Formaat windmolens aanpassen aan landschappelijke structuur	72%	14%	10%	4%
Windparken bij bedrijventerreinen en industrieterreinen	69%	18%	10%	3%
Windmolens geclusterd langs snelwegen	54%	26%	17%	4%
Een groot windpark aan de A1 tussen Apeldoorn, Zutphen en Deventer	46%	26%	23%	5%
Windmolens bij op-, afritten en knooppunten	43%	29%	24%	4%
Windmolens langs de IJssel	32%	27%	38%	4%
Twee of drie grote windparken in open landbouwgebied	30%	28%	37%	5%
Windmolens bij verkeersovergangen zoals bruggen over kanalen of rivieren	28%	30%	35%	7%
Elk dorp zijn eigen windmolen	24%	26%	46%	5%
Elke grotere kern zijn eigen windmolen of windpark	23%	32%	40%	5%
Elke stad zijn eigen windpark	22%	29%	43%	6%
Windmolens zo dicht mogelijk bij verzorgingsgebied	21%	31%	41%	7%
Veel kleine windmolens	18%	31%	43%	8%
Elk erf zijn eigen kleine erfmolen	18%	23%	52%	7%
Windmolens clusteren bij bossen en landgoederen	9%	14%	71%	6%
Een groot windpark op de Veluwe	8%	18%	69%	5%

Heerde	Eens	Niet eens/ niet oneens	Oneens	N.v.t./ weet niet
Windparken bij bedrijventerreinen en industrieterreinen	75%	11%	15%	0%
Windmolens geclusterd langs snelwegen	66%	9%	24%	2%
Formaat windmolens aanpassen aan landschappelijke structuur	66%	9%	18%	7%
Windmolens bij op-, afritten en knooppunten	55%	15%	27%	4%
Een groot windpark aan de A1 tussen Apeldoorn, Zutphen en Deventer	51%	16%	24%	9%
Elk erf zijn eigen kleine erfmolen	33%	16%	38%	13%
Windmolens bij verkeersovergangen zoals bruggen over kanalen of rivieren	29%	35%	26%	11%
Elk dorp zijn eigen windmolen	26%	27%	36%	11%
Twee of drie grote windparken in open landbouwgebied	24%	26%	42%	9%
Veel kleine windmolens	24%	24%	38%	15%
Windmolens zo dicht mogelijk bij verzorgingsgebied	22%	31%	40%	7%
Elke grotere kern zijn eigen windmolen of windpark	22%	24%	44%	11%
Elke stad zijn eigen windpark	18%	33%	40%	9%
Windmolens langs de IJssel	18%	16%	58%	7%
Een groot windpark op de Veluwe	13%	13%	67%	7%
Windmolens clusteren bij bossen en landgoederen	13%	9%	69%	9%

Lochem	Eens	Niet eens/ niet oneens	Oeens	N.v.t./ weet niet
Windparken bij bedrijventerreinen en industrieterreinen	73%	13%	11%	4%
Formaat windmolens aanpassen aan landschappelijke structuur	66%	15%	13%	6%
Windmolens geclusterd langs snelwegen	64%	16%	16%	5%
Windmolens bij op-, afritten en knooppunten	53%	22%	21%	5%
Een groot windpark aan de A1 tussen Apeldoorn, Zutphen en Deventer	49%	23%	22%	6%
Windmolens bij verkeersovergangen zoals bruggen over kanalen of rivieren	38%	28%	29%	6%
Windmolens langs de IJssel	32%	21%	42%	6%
Elk erf zijn eigen kleine erfmolen	23%	24%	46%	7%
Elke stad zijn eigen windpark	23%	24%	46%	7%
Windmolens zo dicht mogelijk bij verzorgingsgebied	22%	28%	42%	9%
Elke grotere kern zijn eigen windmolen of windpark	21%	25%	48%	6%
Twee of drie grote windparken in open landbouwgebied	19%	20%	54%	7%
Elk dorp zijn eigen windmolen	18%	23%	51%	8%
Veel kleine windmolens	18%	33%	41%	8%
Een groot windpark op de Veluwe	14%	15%	64%	7%
Windmolens clusteren bij bossen en landgoederen	5%	12%	74%	8%

Voorst	Eens	Niet eens/ niet oneens	Oeens	N.v.t./ weet niet
Windparken bij bedrijventerreinen en industrieterreinen	68%	11%	13%	8%
Formaat windmolens aanpassen aan landschappelijke structuur	59%	16%	16%	8%
Windmolens geclusterd langs snelwegen	52%	18%	22%	8%
Windmolens bij op-, afritten en knooppunten	50%	20%	22%	8%
Windmolens bij verkeersovergangen zoals bruggen over kanalen of rivieren	35%	23%	35%	8%
Een groot windpark aan de A1 tussen Apeldoorn, Zutphen en Deventer	34%	15%	45%	7%
Windmolens langs de IJssel	32%	21%	38%	9%
Elk erf zijn eigen kleine erfmolen	29%	21%	43%	6%
Elke stad zijn eigen windpark	23%	26%	43%	8%
Windmolens zo dicht mogelijk bij verzorgingsgebied	23%	33%	37%	8%
Elk dorp zijn eigen windmolen	23%	21%	48%	8%
Veel kleine windmolens	23%	29%	42%	6%
Elke grotere kern zijn eigen windmolen of windpark	21%	21%	54%	5%
Een groot windpark op de Veluwe	20%	11%	61%	9%
Twee of drie grote windparken in open landbouwgebied	18%	21%	53%	8%
Windmolens clusteren bij bossen en landgoederen	10%	16%	66%	8%

Zutphen	Eens	Niet eens/ niet oneens	Oneens	N.v.t./ weet niet
Windparken bij bedrijventerreinen en industrieterreinen	77%	13%	6%	4%
Formaat windmolens aanpassen aan landschappelijke structuur	71%	15%	10%	4%
Windmolens geclusterd langs snelwegen	62%	21%	15%	3%
Windmolens bij op-, afritten en knooppunten	49%	29%	17%	5%
Een groot windpark aan de A1 tussen Apeldoorn, Zutphen en Deventer	49%	26%	18%	7%
Windmolens bij verkeersovergangen zoals bruggen over kanalen of rivieren	33%	35%	25%	7%
Twee of drie grote windparken in open landbouwgebied	29%	31%	33%	8%
Windmolens langs de IJssel	26%	28%	40%	6%
Elke grotere kern zijn eigen windmolen of windpark	24%	33%	36%	7%
Elk dorp zijn eigen windmolen	23%	26%	43%	8%
Elke stad zijn eigen windpark	23%	33%	37%	7%
Windmolens zo dicht mogelijk bij verzorgingsgebied	22%	34%	37%	7%
Elk erf zijn eigen kleine erfmolens	21%	31%	40%	9%
Veel kleine windmolens	19%	36%	39%	7%
Een groot windpark op de Veluwe	11%	13%	70%	7%
Windmolens clusteren bij bossen en landgoederen	6%	17%	70%	7%
Totaal	Eens	Niet eens/ niet oneens	Oneens	N.v.t./ weet niet
Windparken bij bedrijventerreinen en industrieterreinen	75%	12%	10%	4%
Formaat windmolens aanpassen aan landschappelijke structuur	66%	13%	15%	6%
Windmolens geclusterd langs snelwegen	60%	19%	17%	4%
Windmolens bij op-, afritten en knooppunten	50%	23%	22%	5%
Een groot windpark aan de A1 tussen Apeldoorn, Zutphen en Deventer	49%	21%	24%	6%
Windmolens bij verkeersovergangen zoals bruggen over kanalen of rivieren	34%	31%	30%	5%
Windmolens langs de IJssel	31%	24%	39%	6%
Twee of drie grote windparken in open landbouwgebied	27%	28%	40%	6%
Elke stad zijn eigen windpark	25%	28%	40%	7%
Elke grotere kern zijn eigen windmolen of windpark	22%	29%	43%	6%
Elk dorp zijn eigen windmolen	22%	25%	46%	7%
Elk erf zijn eigen kleine erfmolens	21%	25%	48%	7%
Windmolens zo dicht mogelijk bij verzorgingsgebied	20%	32%	41%	6%
Veel kleine windmolens	19%	31%	42%	7%
Een groot windpark op de Veluwe	12%	14%	67%	7%
Windmolens clusteren bij bossen en landgoederen	8%	14%	70%	7%

Hieronder leest u verschillende stellingen over de opwek van windenergie. In hoeverre bent u het hiermee eens of oneens?



Driekwart van de respondenten (75%) is het eens met de stelling 'windparken bij bedrijventerreinen en industrieterreinen'. 66% van de respondenten vindt dat het formaat van windmolens aangepast moet worden aan landschappelijke structuur en 60% dat windmolens geclusterd moeten worden langs snelwegen. 70% is het niet eens met het clusteren van windmolens bij bossen en landgoederen.

Welke van onderstaande situaties hebben uw voorkeur als het gaat om de opwek van windenergie in uw regio?

	Apeldoorn	Brummen	Epe	Heerde	Lochem	Voorst	Zutphen	Totaal
Windparken bij bedrijventerreinen en industrieterreinen	61%	62%	57%	53%	54%	54%	62%	59%
Windmolens geclusterd langs snelwegen	42%	45%	35%	42%	42%	44%	38%	41%
Een groot windpark aan de A1 tussen Apeldoorn, Zutphen en Deventer	37%	42%	38%	40%	37%	22%	34%	36%
Formaat windmolens aanpassen aan landschappelijke structuur	32%	33%	34%	18%	30%	24%	40%	32%
Windmolens bij op-, afritten en knooppunten	21%	25%	22%	33%	26%	30%	23%	24%
Windmolens langs de IJssel	13%	12%	18%	7%	13%	17%	10%	13%
Twee of drie grote windparken in open landbouwgebied	11%	11%	13%	15%	8%	4%	12%	11%
Elk erf zijn eigen kleine erfmolen	8%	9%	9%	13%	12%	15%	7%	9%
Windmolens bij verkeersovergangen zoals bruggen over kanalen of rivieren	8%	8%	7%	9%	10%	6%	7%	8%
Veel kleine windmolens	7%	5%	7%	7%	8%	8%	9%	7%
Windmolens zo dicht mogelijk bij verzorgingsgebied	6%	4%	7%	7%	6%	5%	9%	6%
Elke stad zijn eigen windpark	5%	6%	6%	6%	5%	8%	7%	5%
Elk dorp zijn eigen windmolen	4%	5%	7%	4%	6%	9%	5%	5%
Een groot windpark op de Veluwe	5%	1%	3%	0%	6%	9%	4%	5%
Elke grotere kern zijn eigen windpark	3%	3%	5%	2%	4%	4%	6%	4%
Windmolens clusteren bij bossen en landgoederen	2%	1%	2%	6%	1%	3%	1%	2%

In alle gemeenten vinden de meeste respondenten dat windparken bij bedrijventerreinen en industrieterreinen moeten komen (59%), gevolgd door windmolens geclusterd langs snelwegen (41%) en een groot windpark aan de A1 tussen Apeldoorn, Zutphen en Deventer (36%).

In Heerde heeft men in verhouding een grotere voorkeur voor windmolens bij op-, afritten en knooppunten (33%), in Zutphen is in verhouding een groot deel voorstander van het aanpassen van het formaat windmolens aan landschappelijke structuur (40%)

Welke van onderstaande situaties hebben uw voorkeur als het gaat om de opwek van windenergie in uw regio?

	<35 jaar (n=224)	35-44 jaar (n=341)	45-54 jaar (n=575)	55-64 jaar (n=757)	65-74 jaar (n=800)	>74 jaar (n=236)
Windparken bij bedrijventerreinen en industrieterreinen	53%	54%	49%	64%	66%	68%
Een groot windpark aan de A1 tussen Apeldoorn, Zutphen en Deventer	36%	34%	36%	38%	37%	31%
Formaat windmolens aanpassen aan landschappelijke structuur	31%	25%	30%	32%	36%	37%
Windmolens bij op-, afritten en knooppunten	29%	29%	25%	23%	20%	18%
Windmolens geclusterd langs snelwegen	29%	40%	46%	43%	42%	34%
Windmolens langs de IJssel	20%	13%	17%	11%	11%	11%
Elk erf zijn eigen kleine erfmolen	13%	8%	10%	10%	7%	7%
Elk dorp zijn eigen windmolen	10%	5%	2%	5%	7%	5%
Elke stad zijn eigen windpark	7%	7%	4%	4%	5%	13%
Windmolens bij verkeersovergangen zoals bruggen over kanalen of rivieren	6%	8%	8%	6%	9%	10%
Windmolens zo dicht mogelijk bij verzorgingsgebied	6%	6%	5%	7%	7%	9%
Twee of drie grote windparken in open landbouwgebied	6%	11%	13%	12%	9%	12%
Veel kleine windmolens	6%	8%	9%	6%	8%	5%
Elke grotere kern zijn eigen windpark	4%	4%	3%	3%	4%	5%
Een groot windpark op de Veluwe	3%	8%	6%	4%	2%	7%
Windmolens clusteren bij bossen en landgoederen	2%	2%	3%	1%	2%	2%

Welke van onderstaande situaties hebben absoluut niet uw voorkeur als het gaat om de opwek van windenergie in uw regio?

	Apeldoorn	Brummen	Epe	Heerde	Lochem	Voorst	Zutphen	Totaal
Een groot windpark op de Veluwe	60%	61%	57%	60%	43%	48%	59%	57%
Windmolens clusteren bij bossen en landgoederen	46%	52%	50%	31%	56%	43%	52%	48%
Windmolens langs de IJssel	22%	35%	23%	56%	23%	27%	39%	27%
Veel kleine windmolens	31%	18%	22%	18%	19%	20%	17%	25%
Elk erf zijn eigen kleine erfmolen	22%	22%	26%	13%	22%	21%	20%	22%
Twee of drie grote windparken in open landbouwgebied	18%	19%	17%	22%	34%	31%	14%	20%
Elk dorp zijn eigen windmolen	15%	22%	22%	29%	27%	23%	19%	19%
Windmolens zo dicht mogelijk bij verzorgingsgebied	15%	9%	14%	4%	12%	4%	14%	13%
Elke stad zijn eigen windpark	11%	9%	10%	7%	9%	5%	15%	11%
Een groot windpark aan de A1 tussen Apeldoorn, Zutphen en Deventer	12%	5%	7%	6%	6%	20%	7%	10%
Elke grotere kern zijn eigen windpark	8%	10%	8%	20%	12%	11%	8%	10%
Windmolens bij verkeersovergangen zoals bruggen over kanalen of rivieren	4%	4%	6%	7%	3%	3%	6%	4%
Windmolens bij op-, afritten en knooppunten	3%	3%	6%	4%	3%	2%	5%	4%
Windmolens geclusterd langs snelwegen	4%	1%	2%	0%	3%	4%	2%	3%
Formaat windmolens aanpassen aan landschappelijke structuur	3%	2%	2%	0%	2%	3%	2%	2%
Windparken bij bedrijventerreinen en industrieterreinen	1%	1%	2%	2%	2%	0%	1%	1%

Respondenten hebben absoluut geen voorkeur voor een groot windpark op de Veluwe als het gaat om de opwek van windenergie in de regio (57%, in Lochem is dit 43%), windmolens geclusterd bij bossen en landgoederen (48%, in Heerde 31% en in Lochem 56%) en windmolens langs de IJssel (27%, in Heerde 56% en in Zutphen 39%).

Welke van onderstaande situaties hebben absoluut niet uw voorkeur als het gaat om de opwek van windenergie in uw regio?

	<35 jaar (n=224)	35-44 jaar (n=341)	45-54 jaar (n=575)	55-64 jaar (n=757)	65-74 jaar (n=800)	>74 jaar (n=236)
Een groot windpark op de Veluwe	58%	56%	53%	64%	56%	52%
Windmolens clusteren bij bossen en landgoederen	38%	50%	47%	49%	49%	46%
Veel kleine windmolens	30%	24%	26%	23%	23%	26%
Twee of drie grote windparken in open landbouwgebied	26%	22%	17%	22%	19%	12%
Elk erf zijn eigen kleine erfmolen	21%	21%	24%	18%	23%	25%
Windmolens langs de IJssel	18%	16%	27%	33%	30%	33%
Elk dorp zijn eigen windmolen	15%	23%	21%	18%	19%	16%
Een groot windpark aan de A1 tussen Apeldoorn, Zutphen en Deventer	14%	12%	9%	9%	10%	10%
Windmolens zo dicht mogelijk bij verzorgingsgebied	13%	15%	10%	11%	14%	20%
Elke stad zijn eigen windpark	8%	12%	15%	8%	9%	8%
Elke grotere kern zijn eigen windpark	8%	9%	12%	9%	9%	8%
Windmolens bij verkeersovergangen zoals bruggen over kanalen of rivieren	5%	3%	5%	4%	4%	6%
Windmolens bij op-, afritten en knooppunten	4%	3%	4%	2%	4%	9%
Windparken bij bedrijventerreinen en industrieterreinen	2%	1%	2%	1%	1%	1%
Formaat windmolens aanpassen aan landschappelijke structuur	2%	4%	3%	2%	2%	1%
Windmolens geclusterd langs snelwegen	1%	4%	3%	1%	4%	4%

Hieronder leest u verschillende stellingen over de opwek van zonne-energie. In hoeverre bent u het hiermee eens of oneens?

Apeldoorn	Eens	Niet eens/ niet oneens	Oneens	N.v.t./ weet niet
Opwek verwerken in geluidsschermen	86%	6%	4%	5%
Zonneparken bij bedrijventerreinen en industrieterreinen	77%	12%	7%	4%
Opwek op vliegvelden	74%	15%	6%	5%
Opwek zonne-energie verwerken in bruggen en viaducten	70%	14%	10%	6%
Zonneparken bij (oude) stortplaats of vuilnisbelt	68%	17%	11%	5%
Opwek in bermen of taluds (schuine helling)	64%	17%	14%	5%
Opwek verwerken in verharding (zoals fietspaden)	62%	18%	14%	6%
Opwek in gebieden langs infrastructuur	54%	27%	14%	5%
Zonneparken bij op-, afritten en knooppunten	53%	24%	18%	6%
Grote zonneparken bij onderstations/elektriciteitscentrales (10 ha of meer)	47%	25%	22%	6%
Opwek zoveel mogelijk in de kernen (in bebouwde omgeving, parkeerplaatsen, open terreinen)	38%	25%	34%	4%
Groot zonnepark rond A1 tussen Apeldoorn, Zutphen en Deventer	38%	26%	30%	6%
Zonneparken zo dicht mogelijk bij laadstations	34%	37%	21%	8%
Opwek zoveel mogelijk inpassen in groen-, natuurgebieden en agrarisch cultuurlandschap	25%	18%	49%	8%
Zonneparken rondom dorp of stad	20%	33%	41%	6%
Veel kleine zonneparken van 1 á 2 ha	19%	32%	41%	8%
Zonneparken op landgoederen	11%	17%	66%	7%
Opwek bij beken, retentiegebieden, waterbergingen, natte landnatuur	9%	13%	71%	8%

Brummen	Eens	Niet eens/ niet oneens	Oneens	N.v.t./ weet niet
Opwek verwerken in geluidsschermen	84%	8%	5%	4%
Opwek op vliegvelden	81%	10%	5%	3%
Zonneparken bij bedrijventerreinen en industrieterreinen	79%	11%	7%	3%
Zonneparken bij (oude) stortplaats of vuilnisbelt	77%	13%	6%	4%
Opwek zonne-energie verwerken in bruggen en viaducten	70%	15%	10%	5%
Opwek verwerken in verharding (zoals fietspaden)	65%	17%	12%	7%
Opwek in bermen of taluds (schuine helling)	56%	21%	20%	3%
Opwek in gebieden langs infrastructuur	53%	25%	16%	5%
Zonneparken bij op-, afritten en knooppunten	52%	26%	18%	4%
Grote zonneparken bij onderstations/elektriciteitscentrales (10 ha of meer)	48%	28%	17%	7%
Groot zonnepark rond A1 tussen Apeldoorn, Zutphen en Deventer	42%	26%	25%	8%
Opwek zoveel mogelijk in de kernen (in bebouwde omgeving, parkeerplaatsen, open terreinen)	33%	23%	38%	7%
Zonneparken zo dicht mogelijk bij laadstations	30%	35%	23%	12%
Opwek zoveel mogelijk inpassen in groen-, natuurgebieden en agrarisch cultuurlandschap	25%	18%	52%	6%
Zonneparken rondom dorp of stad	19%	35%	40%	6%
Veel kleine zonneparken van 1 á 2 ha	17%	35%	42%	6%
Zonneparken op landgoederen	6%	17%	71%	6%
Opwek bij beken, retentiegebieden, waterbergingen, natte landnatuur	5%	21%	65%	9%

Epe	Eens	Niet eens/ niet oneens	Oneens	N.v.t./ weet niet
Opwek verwerken in geluidsschermen	82%	11%	3%	4%
Opwek op vliegvelden	76%	14%	7%	4%
Zonneparken bij bedrijventerreinen en industrieterreinen	75%	14%	8%	4%
Zonneparken bij (oude) stortplaats of vuilnisbelt	71%	16%	10%	3%
Opwek zonne-energie verwerken in bruggen en viaducten	67%	16%	12%	5%
Opwek verwerken in verharding (zoals fietspaden)	66%	15%	13%	6%
Opwek in bermen of taluds (schuine helling)	58%	23%	16%	4%
Opwek in gebieden langs infrastructuur	48%	29%	17%	6%
Zonneparken bij op-, afritten en knooppunten	46%	27%	23%	4%
Grote zonneparken bij onderstations/elektriciteitscentrales (10 ha of meer)	44%	27%	22%	6%
Groot zonnepark rond A1 tussen Apeldoorn, Zutphen en Deventer	39%	24%	32%	5%
Zonneparken zo dicht mogelijk bij laadstations	34%	40%	19%	7%
Opwek zoveel mogelijk in de kernen (in bebouwde omgeving, parkeerplaatsen, open terreinen)	28%	30%	36%	6%
Opwek zoveel mogelijk inpassen in groen-, natuurgebieden en agrarisch cultuurlandschap	26%	18%	50%	6%
Veel kleine zonneparken van 1 á 2 ha	17%	31%	45%	7%
Zonneparken rondom dorp of stad	16%	34%	45%	6%
Zonneparken op landgoederen	9%	17%	67%	6%
Opwek bij beken, retentiegebieden, waterbergingen, natte landnatuur	9%	14%	70%	7%

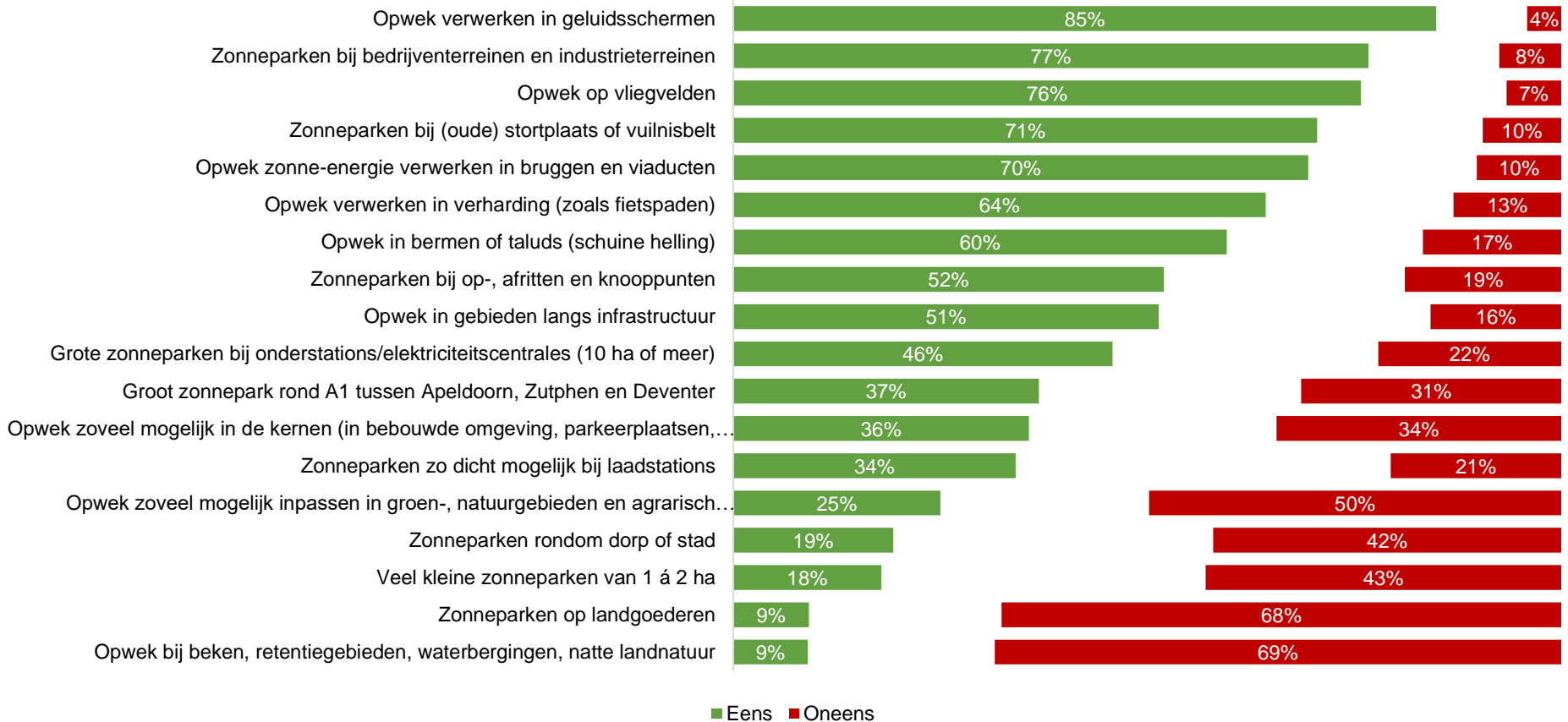
Heerde	Eens	Niet eens/ niet oneens	Oneens	N.v.t./ weet niet
Opwek verwerken in geluidsschermen	89%	2%	7%	2%
Opwek op vliegvelden	84%	6%	7%	4%
Zonneparken bij bedrijventerreinen en industrieterreinen	80%	9%	9%	2%
Zonneparken bij (oude) stortplaats of vuilnisbelt	73%	9%	15%	4%
Opwek verwerken in verharding (zoals fietspaden)	67%	9%	20%	4%
Opwek zonne-energie verwerken in bruggen en viaducten	64%	15%	16%	6%
Zonneparken bij op-, afritten en knooppunten	58%	13%	26%	4%
Opwek in bermen of taluds (schuine helling)	47%	20%	27%	6%
Opwek in gebieden langs infrastructuur	47%	27%	24%	2%
Grote zonneparken bij onderstations/elektriciteitscentrales (10 ha of meer)	42%	27%	22%	9%
Opwek zoveel mogelijk in de kernen (in bebouwde omgeving, parkeerplaatsen, open terreinen)	38%	15%	46%	2%
Zonneparken zo dicht mogelijk bij laadstations	36%	33%	24%	7%
Groot zonnepark rond A1 tussen Apeldoorn, Zutphen en Deventer	33%	20%	42%	6%
Opwek zoveel mogelijk inpassen in groen-, natuurgebieden en agrarisch cultuurlandschap	26%	16%	49%	9%
Veel kleine zonneparken van 1 á 2 ha	22%	18%	49%	11%
Zonneparken rondom dorp of stad	22%	24%	46%	9%
Zonneparken op landgoederen	7%	18%	69%	6%
Opwek bij beken, retentiegebieden, waterbergingen, natte landnatuur	6%	20%	67%	7%

Lochem	Eens	Niet eens/ niet oneens	Oneens	N.v.t./ weet niet
Opwek verwerken in geluidsschermen	84%	7%	5%	4%
Opwek op vliegvelden	79%	10%	6%	5%
Zonneparken bij bedrijventerreinen en industrieterreinen	76%	12%	8%	3%
Zonneparken bij (oude) stortplaats of vuilnisbelt	75%	14%	7%	4%
Opwek zonne-energie verwerken in bruggen en viaducten	74%	11%	8%	7%
Opwek verwerken in verharding (zoals fietspaden)	69%	13%	11%	7%
Zonneparken bij op-, afritten en knooppunten	53%	22%	19%	5%
Opwek in bermen of taluds (schuine helling)	53%	24%	18%	5%
Opwek in gebieden langs infrastructuur	48%	29%	16%	7%
Grote zonneparken bij onderstations/elektriciteitscentrales (10 ha of meer)	46%	23%	24%	7%
Groot zonnepark rond A1 tussen Apeldoorn, Zutphen en Deventer	38%	25%	30%	6%
Zonneparken zo dicht mogelijk bij laadstations	35%	32%	23%	10%
Opwek zoveel mogelijk in de kernen (in bebouwde omgeving, parkeerplaatsen, open terreinen)	30%	26%	36%	8%
Opwek zoveel mogelijk inpassen in groen-, natuurgebieden en agrarisch cultuurlandschap	24%	16%	52%	8%
Zonneparken rondom dorp of stad	16%	27%	50%	7%
Veel kleine zonneparken van 1 á 2 ha	13%	30%	47%	9%
Opwek bij beken, retentiegebieden, waterbergingen, natte landnatuur	11%	15%	65%	10%
Zonneparken op landgoederen	6%	13%	73%	8%

Voorst	Eens	Niet eens/ niet oneens	Oneens	N.v.t./ weet niet
Opwek verwerken in geluidsschermen	84%	3%	5%	8%
Opwek op vliegvelden	74%	11%	9%	6%
Zonneparken bij (oude) stortplaats of vuilnisbelt	74%	9%	7%	9%
Zonneparken bij bedrijventerreinen en industrieterreinen	72%	10%	10%	8%
Opwek zonne-energie verwerken in bruggen en viaducten	64%	17%	13%	6%
Opwek in bermen of taluds (schuine helling)	64%	16%	16%	3%
Opwek verwerken in verharding (zoals fietspaden)	64%	13%	16%	8%
Zonneparken bij op-, afritten en knooppunten	56%	22%	17%	5%
Opwek in gebieden langs infrastructuur	51%	23%	18%	8%
Grote zonneparken bij onderstations/elektriciteitscentrales (10 ha of meer)	45%	18%	28%	9%
Opwek zoveel mogelijk in de kernen (in bebouwde omgeving, parkeerplaatsen, open terreinen)	40%	26%	27%	8%
Zonneparken zo dicht mogelijk bij laadstations	38%	32%	19%	11%
Opwek zoveel mogelijk inpassen in groen-, natuurgebieden en agrarisch cultuurlandschap	31%	16%	44%	9%
Groot zonnepark rond A1 tussen Apeldoorn, Zutphen en Deventer	26%	20%	47%	7%
Veel kleine zonneparken van 1 á 2 ha	21%	21%	50%	8%
Zonneparken rondom dorp of stad	20%	29%	45%	6%
Opwek bij beken, retentiegebieden, waterbergingen, natte landnatuur	16%	16%	61%	7%
Zonneparken op landgoederen	10%	17%	65%	8%

Zutphen	Eens	Niet eens/ niet oneens	Oneens	N.v.t./ weet niet
Opwek verwerken in geluidsschermen	83%	8%	4%	6%
Zonneparken bij bedrijventerreinen en industrieterreinen	78%	13%	5%	4%
Opwek op vliegvelden	76%	12%	6%	6%
Zonneparken bij (oude) stortplaats of vuilnisbelt	72%	16%	8%	4%
Opwek zonne-energie verwerken in bruggen en viaducten	71%	14%	9%	6%
Opwek verwerken in verharding (zoals fietspaden)	68%	17%	7%	9%
Opwek in bermen of taluds (schuine helling)	54%	22%	20%	4%
Opwek in gebieden langs infrastructuur	50%	29%	16%	6%
Zonneparken bij op-, afritten en knooppunten	49%	28%	19%	4%
Grote zonneparken bij onderstations/elektriciteitscentrales (10 ha of meer)	44%	26%	21%	10%
Groot zonnepark rond A1 tussen Apeldoorn, Zutphen en Deventer	37%	29%	27%	7%
Opwek zoveel mogelijk in de kernen (in bebouwde omgeving, parkeerplaatsen, open terreinen)	35%	26%	33%	7%
Zonneparken zo dicht mogelijk bij laadstations	33%	40%	18%	10%
Opwek zoveel mogelijk inpassen in groen-, natuurgebieden en agrarisch cultuurlandschap	23%	17%	54%	6%
Zonneparken rondom dorp of stad	20%	37%	37%	6%
Veel kleine zonneparken van 1 á 2 ha	17%	34%	41%	8%
Opwek bij beken, retentiegebieden, waterbergingen, natte landnatuur	8%	18%	67%	7%
Zonneparken op landgoederen	7%	15%	71%	7%

Hieronder leest u verschillende stellingen over de opwek van zonne-energie. In hoeverre bent u het hiermee eens of oneens?



De top 3 stellingen over de opwek van zonne-energie waar respondenten het mee eens zijn, zijn: opwek van zonne-energie verwerken in geluidsschermen (85%), zonneparken bij bedrijventerreinen en industrieterreinen (77%) en opwek op vliegvelden (76%).

Welke van onderstaande situaties hebben uw voorkeur als het gaat om de opwek van zonne-energie in uw regio?

	Apeldoorn	Brummen	Epe	Heerde	Lochem	Voorst	Zutphen	Totaal
Opwek verwerken in geluidsschermen	48%	37%	44%	46%	44%	43%	42%	45%
Zonneparken bij bedrijventerreinen en industrieterreinen	42%	40%	40%	33%	43%	35%	43%	41%
Opwek op vliegvelden	29%	36%	34%	33%	34%	30%	32%	31%
Zonneparken bij (oude) stortplaats of vuilnisbelt	27%	41%	33%	20%	38%	38%	34%	31%
Opwek verwerken in verharding (zoals fietspaden)	23%	23%	27%	29%	25%	18%	29%	24%
Opwek in bermen of taluds (schuine helling)	21%	15%	16%	24%	12%	16%	14%	18%
Opwek zonne-energie verwerken in bruggen en viaducten	17%	17%	19%	13%	21%	18%	18%	17%
Groot zonnepark rond A1 tussen Apeldoorn, Zutphen en Deventer	14%	16%	14%	15%	13%	11%	13%	14%
Grote zonneparken bij onderstations/elektriciteitscentrales (10 ha of meer)	13%	15%	16%	16%	14%	11%	13%	14%
Opwek zoveel mogelijk in de kernen (in bebouwde omgeving, parkeerplaatsen, open terreinen)	17%	9%	5%	7%	7%	17%	12%	13%
Opwek in gebieden langs infrastructuur	12%	11%	9%	15%	11%	8%	9%	11%
Zonneparken bij op-, afritten en knooppunten	7%	12%	8%	16%	8%	11%	8%	8%
Zonneparken zo dicht mogelijk bij laadstations	6%	4%	5%	9%	6%	4%	6%	6%
Opwek zoveel mogelijk inpassen in groen-, natuurgebieden en agrarisch cultuurlandschap	4%	3%	5%	0%	6%	11%	3%	4%
Veel kleine zonneparken van 1 á 2 ha	3%	2%	2%	4%	2%	3%	3%	3%
Zonneparken rondom dorp of stad	2%	3%	1%	4%	2%	4%	2%	2%
Opwek bij beken, retentiegebieden, waterbergingen, natte landnatuur	1%	1%	2%	0%	1%	2%	1%	1%
Zonneparken op landgoederen	0%	1%	1%	0%	0%	1%	0%	0%

Op totaalniveau gaat de voorkeur van 45% van de respondenten, als het gaat om opwek van zonne-energie in de regio, uit naar verwerking ervan in geluidsschermen. Daarnaast heeft 41% een voorkeur voor zonneparken bij bedrijventerreinen en industrieterreinen.

In Brummen gaat de voorkeur van 41% uit naar zonneparken bij een (oude) stortplaats of vuilnisbelt, in Voorst en Apeldoorn heeft in verhouding een relatief grote groep (17%) een voorkeur voor opwek zoveel mogelijk in de kernen.

	<35 jaar (n=224)	35-44 jaar (n=341)	45-54 jaar (n=575)	55-64 jaar (n=757)	65-74 jaar (n=800)	>74 jaar (n=236)
Opwek zonne-energie verwerken in bruggen en viaducten	20%	21%	18%	19%	15%	10%
Zonneparken bij op-, afritten en knooppunten	8%	14%	5%	9%	8%	10%
Zonneparken zo dicht mogelijk bij laadstations	8%	3%	6%	5%	6%	7%
Opwek verwerken in verharding (zoals fietspaden)	31%	20%	28%	24%	22%	24%
Opwek verwerken in geluidsschermen	45%	54%	43%	48%	42%	36%
Opwek in bermen of taluds (schuine helling)	14%	20%	18%	19%	17%	15%
Opwek in gebieden langs infrastructuur	7%	7%	13%	11%	12%	15%
Opwek op vliegvelden	30%	33%	26%	32%	35%	27%
Veel kleine zonneparken van 1 á 2 ha	2%	1%	3%	3%	4%	1%
Zonneparken rondom dorp of stad	4%	3%	3%	1%	2%	4%
Zonneparken bij bedrijventerreinen en industrieterreinen	32%	40%	40%	43%	43%	44%
Grote zonneparken bij onderstations/elektriciteitscentrales (10 ha of meer)	8%	10%	12%	13%	18%	19%
Zonneparken bij (oude) stortplaats of vuilnisbelt	24%	24%	29%	32%	36%	37%
Groot zonnepark rond A1 tussen Apeldoorn, Zutphen en Deventer	14%	8%	15%	12%	16%	21%
Opwek zoveel mogelijk in de kernen (in bebouwde omgeving, parkeerplaatsen, open terreinen)	15%	20%	19%	11%	8%	6%
Opwek zoveel mogelijk inpassen in groen-, natuurgebieden en agrarisch cultuurlandschap	6%	4%	5%	4%	4%	2%
Opwek bij beken, retentiegebieden, waterbergingen, natte landnatuur	2%	0%	1%	1%	1%	1%
Zonneparken op landgoederen	0%	0%	0%	0%	1%	1%

Jongere respondenten hebben in verhouding vaker (dan oudere respondenten) een voorkeur voor opwek van zonne-energie verwerkt in bruggen en viaducten, terwijl in verhouding de oudere respondenten vaker een voorkeur hebben voor zonneparken bij bedrijventerreinen en industrieterreinen en zonneparken bij (oude) stortplaatsen en vuilnisbelten.

Welke van onderstaande situaties hebben absoluut niet uw voorkeur als het gaat om de opwek van zonne-energie in uw regio?

	Apeldoorn	Brummen	Epe	Heerde	Lochem	Voorst	Zutphen	Totaal
Zonneparken op landgoederen	57%	63%	55%	53%	64%	55%	65%	59%
Opwek bij beken, retentiegebieden, waterbergingen, natte landnatuur	58%	55%	52%	51%	48%	48%	58%	55%
Opwek zoveel mogelijk inpassen in groen-, natuurgebieden en agrarisch cultuurlandschap	41%	49%	46%	47%	49%	38%	47%	44%
Zonneparken rondom dorp of stad	23%	22%	26%	29%	26%	22%	19%	23%
Veel kleine zonneparken van 1 á 2 ha	21%	22%	24%	20%	22%	31%	19%	22%
Opwek zoveel mogelijk in de kernen (in bebouwde omgeving, parkeerplaatsen, open terreinen)	14%	21%	21%	11%	17%	16%	17%	16%
Groot zonnepark rond A1 tussen Apeldoorn, Zutphen en Deventer	16%	8%	14%	13%	11%	26%	11%	15%
Grote zonneparken bij onderstations/elektriciteitscentrales (10 ha of meer)	7%	5%	5%	11%	8%	9%	7%	7%
Opwek verwerken in verharding (zoals fietspaden)	8%	7%	6%	9%	3%	4%	3%	6%
Opwek in bermen of taluds (schuine helling)	4%	4%	6%	7%	5%	3%	5%	5%
Zonneparken bij op-, afritten en knooppunten	2%	3%	4%	4%	2%	1%	3%	3%
Opwek op vliegvelden	3%	2%	2%	2%	2%	4%	3%	3%
Opwek zonne-energie verwerken in bruggen en viaducten	3%	2%	2%	2%	3%	2%	3%	2%
Zonneparken zo dicht mogelijk bij laadstations	2%	2%	2%	0%	2%	1%	1%	2%
Opwek verwerken in geluidsschermen	1%	2%	2%	2%	2%	1%	2%	2%
Opwek in gebieden langs infrastructuur	1%	1%	2%	0%	2%	1%	2%	1%
Zonneparken bij (oude) stortplaats of vuilnisbelt	2%	1%	2%	0%	1%	1%	0%	1%
Zonneparken bij bedrijventerreinen en industrieterreinen	1%	2%	2%	4%	2%	1%	1%	1%

Ruim de helft van de respondenten (respectievelijk 59% en 55%) hebben absoluut geen voorkeur voor opwek van zonne-energie middels zonneparken op landgoederen of opwek bij beken, retentiegebieden, waterbergingen, natte landnatuur. In Voorst is de afkeer voor een groot zonnepark rond de A1 tussen Apeldoorn, Zutphen en Deventer het grootst (26%).

	<35 jaar (n=224)	35-44 jaar (n=341)	45-54 jaar (n=575)	55-64 jaar (n=757)	65-74 jaar (n=800)	>74 jaar (n=236)
Opwek zonne-energie verwerken in bruggen en viaducten	2%	1%	3%	2%	3%	5%
Zonneparken bij op-, afritten en knooppunten	3%	1%	3%	2%	3%	3%
Zonneparken zo dicht mogelijk bij laadstations	0%	3%	2%	2%	2%	1%
Opwek verwerken in verharding (zoals fietspaden)	5%	8%	6%	6%	5%	9%
Opwek verwerken in geluidsschermen	3%	2%	1%	1%	1%	4%
Opwek in bermen of taluds (schuine helling)	4%	4%	5%	4%	5%	5%
Opwek in gebieden langs infrastructuur	0%	2%	1%	2%	2%	1%
Opwek op vliegvelden	2%	1%	3%	2%	3%	7%
Veel kleine zonneparken van 1 á 2 ha	35%	23%	21%	20%	20%	20%
Zonneparken rondom dorp of stad	21%	25%	25%	21%	25%	21%
Zonneparken bij bedrijventerreinen en industrieterreinen	0%	2%	1%	1%	1%	2%
Grote zonneparken bij onderstations/elektriciteitscentrales (10 ha of meer)	10%	9%	10%	6%	5%	4%
Zonneparken bij (oude) stortplaats of vuilnisbelt	1%	1%	1%	2%	1%	3%
Groot zonnepark rond A1 tussen Apeldoorn, Zutphen en Deventer	18%	18%	15%	13%	13%	14%
Opwek mogelijk in de kernen (in bebouwde omgeving, parkeerplaatsen, open terreinen)	10%	17%	14%	13%	21%	14%
Opwek zoveel mogelijk inpassen in groen-, natuurgebieden en agrarisch cultuurlandschap	41%	41%	41%	47%	45%	49%
Opwek bij beken, retentiegebieden, waterbergingen, natte landnatuur	46%	51%	56%	60%	56%	56%
Zonneparken op landgoederen	41%	51%	57%	68%	60%	63%

De jongere respondenten hebben in verhouding vaker absoluut geen voorkeur voor veel kleine zonneparken van 1 á 2 ha, terwijl oudere respondenten vaker geen voorkeur hebben voor zonneparken op landgoederen en opwek bij beken, retentiegebieden, waterbergingen, natte landnatuur.

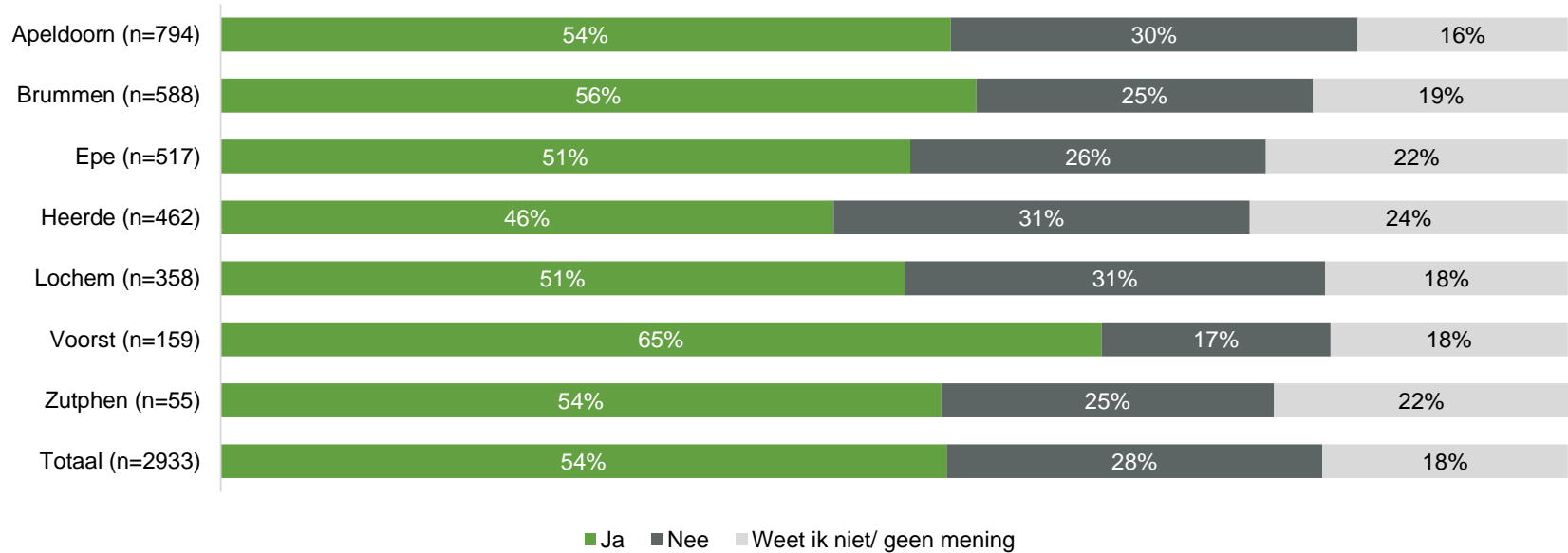
Hoe belangrijk vindt u het dat wij in onze regio energieneutraal worden?

	Zeer belangrijk	Belangrijk	Neutraal	Onbelangrijk	Zeer onbelangrijk	Weet ik niet/geen mening
Apeldoorn (n=358)	38%	36%	15%	7%	3%	1%
Brummen (n=517)	27%	45%	21%	4%	3%	0%
Epe (n=588)	25%	45%	20%	5%	3%	0%
Heerde (n=55)	33%	35%	18%	9%	6%	0%
Lochem (n=794)	22%	40%	23%	11%	4%	1%
Voorst (n=159)	31%	38%	14%	9%	7%	0%
Zutphen (n=462)	34%	46%	15%	3%	2%	0%
Totaal (n=2.933)	33%	39%	17%	7%	4%	1%

	Zeer belangrijk	Belangrijk	Neutraal	Onbelangrijk	Zeer onbelangrijk	Weet ik niet/geen mening
<35 jaar (n=224)	30%	40%	16%	7%	6%	2%
35-44 jaar (n=341)	25%	35%	24%	10%	7%	0%
45-54 jaar (n=575)	37%	35%	19%	7%	3%	0%
55-64 jaar (n=757)	37%	39%	16%	5%	3%	1%
65-74 jaar (n=800)	33%	42%	14%	7%	3%	0%
>74 jaar (n=236)	30%	50%	16%	2%	1%	1%

De meerderheid van de respondenten (72%) vindt het (zeer) belangrijk dat de regio energieneutraal wordt. Met name respondenten uit gemeente Zutphen en respondenten ouder dan 74 jaar vinden het (zeer) belangrijk, in beide gevallen namelijk 80%.

Voelt u zich als inwoner door uw gemeente betrokken bij de overgang naar schone energie?



Ruim de helft van de respondenten (54%) geeft aan zich door de gemeente betrokken te voelen bij de overgang naar schone energie. Op gemeenteniveau lopen deze percentages uiteen van 46% in Heerde tot 65% in Voorst.

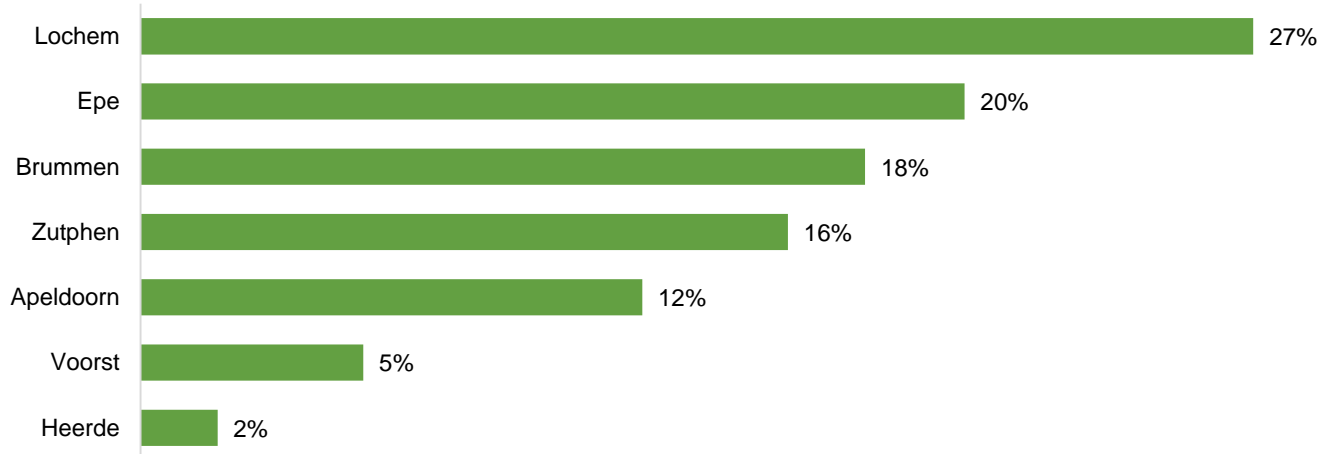
The background image shows the interior of a bus with several passengers. The bus is dimly lit, and the passengers are dressed in winter clothing. A large, bright green circle is overlaid on the left side of the image, containing the text 'Bijlagen'.

Movementem

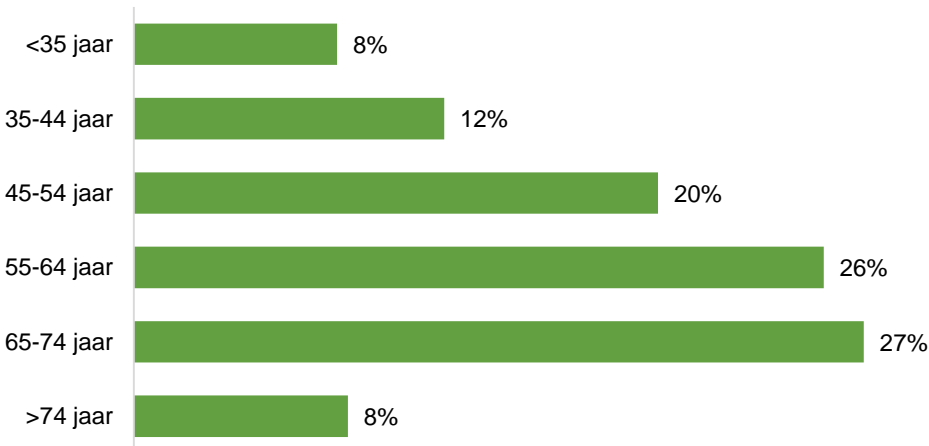
Onderzoek | Advisering | Procesbegeleiding

Bijlagen

Gemeente (n=2.933)



Leeftijd (n=2.933)



Binnen dit panelonderzoek zijn de resultaten gewogen naar gemeente. Hiermee zijn de resultaten gecorrigeerd om de mogelijke invloed van de niet geheel representatieve steekproef weg te nemen. Op deze pagina staan ongewogen resultaten. De rest van de rapportage bevat gewogen resultaten. Meer informatie over de weging staat in bijlage 2 weergegeven.

Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

Elke steekproef geeft afwijkingen ten opzichte van de werkelijkheid, maar de uitkomsten moeten een zo goed mogelijk beeld geven van de populatie. In kwantitatief onderzoek is het gebruikelijk om te spreken van een statistisch betrouwbaar verschil, als de afwijking zo groot is dat deze niet door toeval wordt veroorzaakt. Het betrouwbaarheidsniveau is gedefinieerd als 1 (100%) minus het significantieniveau. Het is gangbaar uit te gaan van een significantieniveau van 5%. Dan is er sprake van een betrouwbaarheidsniveau van 95%. Dat wil zeggen dat, als het onderzoek op dezelfde wijze en op hetzelfde moment zou worden herhaald, de uitkomsten in 95% van de gevallen hetzelfde beeld zouden geven.

De nauwkeurigheid (uitgedrukt in foutmarge) geeft het gebied van waarden aan, waarbinnen de werkelijke waarde in de populatie ligt. Een foutmarge van bijvoorbeeld 5%, betekent dat de werkelijke waarde van de totale populatie 5% hoger of lager kan liggen dan de waarde van de steekproef. Concreet: indien een onderzoeksuitkomst van de steekproef aangeeft dat 50% van de respondenten een rapportcijfer 8 geeft voor een bepaald aspect, dan ligt dit percentage in werkelijkheid maximaal 5% boven of 5% onder deze 50%, ofwel tussen de 45% en 55%. Een foutmarge van 5% is gangbaar en algemeen geaccepteerd bij (statistisch) kwantitatief onderzoek.

Met het aantal respondenten dat heeft deelgenomen (2.933) kunnen met 95% betrouwbaarheid en 1,67% nauwkeurigheid uitspraken worden gedaan op een algemeen niveau.

Weging

Binnen dit panelonderzoek zijn de resultaten gewogen naar gemeente. Hiermee zijn de resultaten gecorrigeerd om de mogelijke invloed van de niet geheel representatieve steekproef weg te nemen. Dit is een gangbare werkwijze in statistisch kwantitatief onderzoek. Personen in ondervertegenwoordigde groepen krijgen een gewicht groter dan 1 en tellen relatief zwaarder mee in het totaalresultaat, personen in groepen met een oververtegenwoordiging krijgen een gewicht kleiner dan 1. Er is gewogen op basis van de gemeente-indeling.

Vanwege de ondervertegenwoordiging van respondenten uit bijvoorbeeld Heerde, krijgt een respondent uit deze gemeente weegfactor 2,91 en een respondent uit Zutphen (die oververtegenwoordigd is) weegfactor 0,89. Weegfactoren mogen niet te groot zijn (een groep in een steekproef met een aandeel van bijvoorbeeld 5%, kan niet worden 'opgeblazen' tot 50%). Doorgaans wordt een maximale weegfactor van 5 gehanteerd.

Door de weging zijn de resultaten representatief over gemeente, hiernaast worden de gehanteerde weegfactoren per gemeente weergegeven.

Weegfactoren	
Apeldoorn (n=358)	3,91
Brummen (n=517)	0,34
Epe (n=588)	0,49
Heerde (n=55)	2,91
Lochem (n=794)	0,36
Voorst (n=159)	1,32
Zutphen (n=462)	0,89